

1. સાતમી સદીમાં ઉત્તર ભારતમાં ક્યા બે મહાન રાજાઓ થઈ ગયા?
- સાતમી સદીમાં ઉત્તર ભારતમાં સપ્રાટ હર્ષવર્ધન અને દક્ષિણ ભારતમાં પુલકેશી બીજો આ બે મહાન રાજાઓ થઈ ગયા.
2. ‘વિકમાંકદેવચરિત’ કોના જીવન પર આધારિત છે?
- ‘વિકમાંકદેવચરિત’ ચાલુક્ય રાજી વિકમાદિત્ય છઢીના જીવન પર આધારિત છે.
3. ‘કન્દડ સાહિત્યમાં ત્રિરત્ન’ કોને કહેવામાં આવે છે?
- કન્દડ સાહિત્યમાં કવિ પંપ, પોતા અને રત્નાને ‘ત્રિરત્ન’ કહેવામાં આવે છે.
4. પ્રસ્થાનત્રયી’ કોને કહે છે?
- શંકરાચાર્યે રચેલાં ઉપનિષદો, બ્રહ્મસૂત્રો અને ગીતાને ‘પ્રસ્થાનત્રયી’ કહે છે.
5. હમીના ‘વિહૃલ મંદિર’ની વિશેષતા જણાવો.
- હમીનું ‘વિહૃલ મંદિર’ વિજયનગર સામ્રાજ્યનો કલાનો ઉત્તમ નમુનો છે. અહીં મંદિરના સાત સંભો છે; જેના પર ટકારો મારવાથી તબલાં, વીણા, વાંસળી કે સંગીતનો સાત સૂર ગમપથનીસા) જેવો સંગીતસત્રનો ધ્વનિ સંભળાય છે.
6. ‘ગંગે કૌડ ચૌલપરમ’ બંદરનો વિકાસ કોણે કર્યો હતો?
- ચોલવંશના રાજી રાજેન્દ્ર ચોલે ‘ગંગે કૌડ ચૌલપુર’ બંદરને વસાવી તેનો વિકાસ કર્યો હતો.
7. ‘ધારાનગરી’ શહેરનું નિર્માણ કોણે કરાવ્યું હતું ?
- માળવાના પરમાર વંશના રાજી ભોજે પોતાની રાજધાની ધારાનગરી નામના શહેરનું નિર્માણ કરાવ્યું હતું.
8. હર્ષવર્ધન પછીના સમયમાં નિર્માણ પામેલા પ્રસિદ્ધ કિલ્વાઓ ક્યા છે ?
- હર્ષવર્ધન પછીના સમયમાં નિર્માણ પામેલા પ્રસિદ્ધ કિલ્વાઓમાં પાટણના, જીજુવાડના, ડબોઈના, જૂનાગઢના, ચિત્તોડના કિલ્વાઓનો સમાવેશ થાય છે.
9. હર્ષવર્ધન પછીના સમયમાં વેપાર-ઉદ્યોગનાં મોટાં કેન્દ્રો કયાં હતાં?
- હર્ષવર્ધન પછીના સમયમાં ઉત્તર ભારતમાં વારાણસી અને મથુરા તથા દક્ષિણ ભારતમાં મદુરાઈ અને અરિકામે; વેપાર-ઉદ્યોગના મોટા કેન્દ્રો હતાં.

10. હર્ષવર્ધન પણીના સમયમાં ગુજરાતમાં મોટાં વેપારીકેન્દ્રો ક્યાં હતાં?

➤ હર્ષવર્ધન પણીના સમયમાં ગુજરાતમાં વલભી, ભૃગુકશ્છ (ભરૂચ), દ્વારકા, પ્રભાસપાટણ, સંભતીર્થ - સ્તંભભેર (ખંભાત) વગેરે મોટા વેપારી કેન્દ્રો હતાં.